

ภาพรวมตลาดข้าวในอาเซียน

อาเซียนถือเป็นเมืองหลวงสินค้าข้าวแห่งหนึ่งของโลก โดยประชากรในอาเซียนรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก และข้าวถือเป็นพืชที่มีการเพาะปลูกมากที่สุดในอาเซียนมีผลผลิตรวมกว่า ๑๒๐ ล้านตันข้าวสาร ใช้บริโภคภายในภูมิภาคประมาณ ๑๐๕ ล้านตันข้าวสารและมีผลผลิตส่วนเกินประมาณ ๑๕ ล้านตันข้าวสาร โดยมีการค้าข้าวภายในอาเซียนประมาณ ๔ - ๕ ล้านตัน สำหรับผลผลิตส่วนที่เหลือมีการส่งออกไปจำหน่ายนอกภูมิภาค ปัจจุบันสถานการณ์ตลาดข้าวในอาเซียนมีการแข่งขันที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยประเทศในกลุ่มอาเซียนหลายประเทศมีศักยภาพในการผลิตข้าวเพื่อบริโภคภายในประเทศ และส่งออกในอันดับต้นๆ ของโลก ในขณะที่หลายประเทศสามารถปลูกข้าวได้ปริมาณมาก แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ ทำให้จำเป็นต้องนำเข้าข้าวเพิ่มเติม โดยสามารถแบ่งกลุ่มจากประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวในอาเซียนออกได้เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

<ul style="list-style-type: none"> • ไทย • เวียดนาม • เมียนมา • กัมพูชา • สปป.ลาว <p>ผลิตข้าวได้มาก และส่งออก</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • สิงคโปร์ • บรูไน <p>ผลิตได้น้อย ต้องนำเข้า</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • ฟิลิปปินส์ • อินโดนีเซีย • มาเลเซีย <p>ผลผลิตไม่เพียงพอ ต่อความต้องการบริโภค</p>
---	--	---

สำหรับตลาดข้าวไทยในภูมิภาคอาเซียน สามารถแบ่งประเทศต่างๆ ออกเป็นกลุ่มตลาดเป้าหมายและประเทศคู่แข่งสำคัญได้ ดังนี้

	<table border="1"> <thead> <tr> <th>กลุ่มประเทศลูกค้าเป้าหมาย</th> <th>กลุ่มประเทศคู่แข่ง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- สิงคโปร์</td> <td>- เวียดนาม</td> </tr> <tr> <td>- มาเลเซีย</td> <td>- กัมพูชา</td> </tr> <tr> <td>- อินโดนีเซีย</td> <td>- ลาว</td> </tr> <tr> <td>- ฟิลิปปินส์</td> <td>- เมียนมา</td> </tr> </tbody> </table>	กลุ่มประเทศลูกค้าเป้าหมาย	กลุ่มประเทศคู่แข่ง	- สิงคโปร์	- เวียดนาม	- มาเลเซีย	- กัมพูชา	- อินโดนีเซีย	- ลาว	- ฟิลิปปินส์	- เมียนมา
กลุ่มประเทศลูกค้าเป้าหมาย	กลุ่มประเทศคู่แข่ง										
- สิงคโปร์	- เวียดนาม										
- มาเลเซีย	- กัมพูชา										
- อินโดนีเซีย	- ลาว										
- ฟิลิปปินส์	- เมียนมา										

๑. ภาพรวมสถานการณ์

๑.๑ ภาพรวมสถานการณ์ผลผลิตอาเซียน

หน่วย: ล้านตันข้าวสาร

	๒๕๖๐/๖๑	๒๕๖๑/๖๒	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	▲% ๖๒/๖๓ ๖๓/๖๔
ผลผลิต	๑๒๐.๐๔	๑๑๖.๐๖	๑๑๒.๔๙	๑๑๖.๒๑	๓.๓๑
สต็อก	๑๓.๕๙	๑๕.๑๙	๑๓.๗๓	๑๓.๗๐	-๐.๒๒

ที่มา: กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA) ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

• ในช่วงปี ๒๕๖๐/๖๑ – ๒๕๖๒/๖๓ อาเซียนมีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ ๑๑๖.๒๐ ล้านตันข้าวสาร สำหรับการปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าอาเซียนจะมีผลผลิตข้าวรวม ๑๑๖.๒๑ ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีการผลิตก่อนที่มีปริมาณผลผลิต ๑๑๒.๔๙ ล้านตันข้าวสาร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓๑ สำหรับสต็อกข้าว คาดว่า จะมีปริมาณ ๑๓.๗๐ ล้านตันข้าวสาร ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนที่มีปริมาณ ๑๓.๗๓ ล้านตันข้าวสาร หรือลดลงร้อยละ ๐.๒๒

๑.๒ สถานการณ์การผลิตภายในประเทศ ความต้องการนำเข้าและการส่งออกแต่ละประเทศ (ข้อมูลจาก สศต. ต่างๆ)

(๑) สถานการณ์การผลิต สามารถสรุปได้ดังนี้

• **มาเลเซีย** FAO คาดการณ์ผลผลิตข้าวของมาเลเซียในปี ๒๕๖๒ จะมีปริมาณอยู่ในเกณฑ์ค่าเฉลี่ยหรืออยู่ที่ ๒.๘ ล้านตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากปี ๒๕๖๑ และผลผลิตข้าวจะอยู่ในระดับปกติ สำหรับการนำเข้าข้าวของมาเลเซียในปี ๒๕๖๒ คาดว่าจะอยู่ที่ ๑.๑ ล้านตัน สูงกว่าระดับการนำเข้าเฉลี่ยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาร้อยละ ๘

สำหรับการนำเข้าธัญพืชโดยรวม (รวมข้าว) จะอยู่ที่ ๖.๖ ล้านตัน สูงกว่าระดับการนำเข้าเฉลี่ยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาร้อยละ ๖ โดยส่วนใหญ่เป็นข้าวโพด (Maize) ซึ่งมีปริมาณนำเข้า ๓.๘ ล้านตัน ข้าวสาลี ๑.๘ ล้านตัน ซึ่งมีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒ เนื่องจากความต้องการบริโภคขนมปังและเบเกอรี่ในประเทศมาเลเซียที่เพิ่มมากขึ้น

• **อินโดนีเซีย** ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่เก็บเกี่ยวข้าว ๑๐.๖๖ ล้านเฮกตาร์ มีผลผลิตข้าวเปลือกแห้ง ๕๔.๕๙ ล้านตัน (ส่วนใหญ่ผลผลิตมาจากเกาะชวา) คิดเป็นปริมาณข้าวสาร ๓๑.๒๙ ล้านตัน สำหรับการบริโภคภายในประเทศมีความต้องการ ๒.๕ ล้านตันต่อเดือน

• **ฟิลิปปินส์** ในปี ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูกข้าว ๔.๔๕ ล้านเฮกเตอร์ ผลผลิตข้าวประมาณ ๑๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีปริมาณผลผลิต ๑๑.๔๐ ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ ๓.๕๑ และคาดว่าจะมีการบริโภคข้าวภายในประเทศ ๑๔.๓๐ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒/๖๓ ที่มีปริมาณการบริโภค ๑๔.๒๐ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้น ๐.๑๐ ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการบริโภคข้าวประมาณ ๓๖,๐๐๐ ตันต่อวัน

• **เมียนมา** มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวประมาณ ๔๔.๓๘ ล้านไร่ คาดการณ์ผลผลิตข้าวในปี ๒๕๖๑/๖๒ จะมีปริมาณ ๑๓.๔๐ ล้านตันเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐/๖๑ ซึ่งมีผลผลิต ๑๓.๒๐ ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๔ เนื่องจากราคาข้าวที่ปรับตัวสูงขึ้นจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกข้าวมากขึ้น รวมทั้งปัจจัยการใช้เมล็ดพันธุ์และเครื่องจักรกลการเกษตรที่มีคุณภาพสูงขึ้น โดยการผลิตรวมในปี ๒๕๖๒ คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๔.๔ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ปริมาณการผลิตข้าวของเมียนมามีมากเกินเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศ โดยมีอุปทานส่วนเกินสำหรับการส่งออกด้วย ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าสินค้าข้าวจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตามอาจมีการนำเข้าข้าวชนิดพิเศษที่เมียนมาไม่สามารถปลูกได้เป็นบางกรณี

● **กัมพูชา** มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕ ของพื้นที่ทั้งหมดหรือกว่า ๓ ล้านเฮกตาร์ ครอบคลุมพื้นที่ใน ๒๕ จังหวัด โดยพื้นที่เพาะปลูกสำคัญ ได้แก่ จังหวัดไพรแวง ตาแก้ว และพระตะบอง

● **เวียดนาม** ในช่วงมกราคม - พฤษภาคม ๒๕๖๓ เวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงฤดูหนาว ๒๕๖๒/ฤดูใบไม้ผลิ ๒๕๖๓ ๓.๐ ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ ๓.๒ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ โดยภาคเหนือมีพื้นที่เพาะปลูก ๑.๑ ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ ๑.๘ และภาคใต้ ๑.๙ ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ ๓.๙ ทั้งนี้ ภาคใต้ของเวียดนามมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงฤดูร้อน - ฤดูใบไม้ร่วง ๒๕๖๓ ๗๗๓.๒ พันเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ ๔.๗ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๒ สำหรับการเก็บเกี่ยวข้าวในช่วงฤดูหนาว ๒๕๖๒/ฤดูใบไม้ผลิ ๒๕๖๓ ในภาคใต้ได้ ๑.๙ ล้านเฮกเตอร์ ลดลงร้อยละ ๕.๓ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ทั้งนี้ คาดว่าผลผลิตต่อเฮกเตอร์อยู่ที่ ๖,๗๓๐ กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ เพิ่มขึ้น ๓๐ กิโลกรัมต่อเฮกเตอร์ ผลผลิตรวมอยู่ที่ ๑๓.๔๔ ล้านตัน ลดลง ๔๖๔.๒ พันตัน

● **สปป.ลาว** การปลูกข้าวนาแซงทั่วประเทศทั่วประเทศในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ทั้งหมด ๘๙,๐๔๑ เฮกตาร์ เท่ากับร้อยละ ๙๙ ของแผนการที่วางไว้ ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่ในภาคใต้ร้อยละ ๑๑.๑ ภาคกลาง ร้อยละ ๙๖ และภาคเหนือร้อยละ ๙๑ สาเหตุของการปลูกข้าวนาแซงล่าช้าในปี นี้ เนื่องจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะภาคเหนือที่มีอากาศหนาวเย็น การให้งบประมาณในการซ่อมบำรุงระบบชลประทาน การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐที่ล่าช้าอย่างไรก็ตาม นโยบายการลดราคาไฟฟ้าและราคาน้ำมันทำให้เกษตรกรต้องสูบน้ำจากบ่อให้เพียงพอต่อการปลูกข้าวนาแซง

(๒) สถานการณ์นำเข้าข้าวกลุ่มประเทศอาเซียนที่นำเข้าเป็นหลัก ได้แก่

	การนำเข้า	แหล่งนำเข้าสำคัญ
สิงคโปร์	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค.- พ.ค.) นำเข้าข้าวปริมาณ ๒๐๒,๙๑๖ ตัน มูลค่า ๑๕๘.๐๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ ๕๘.๖๕ และ ๗๐.๕๒ ตามลำดับ โดยไทยมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๒๗ รองลงมาได้แก่ อินเดีย (ร้อยละ ๒๗.๖๓) และเวียดนาม (ร้อยละ ๑๙.๔๐)	ไทย อินเดีย และ เวียดนาม
มาเลเซีย	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค. - มี.ค.) นำเข้าข้าวปริมาณ ๒๓๑,๙๔๒ ตัน มูลค่า ๑๒๕.๙๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ ๒๕.๒๑ และร้อยละ ๒๔.๕๓ ตามลำดับ โดยเวียดนามมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑๘ รองลงมาได้แก่ อินเดีย (ร้อยละ ๑๓.๓๘) และไทย (ร้อยละ ๑๒.๒๘)	เวียดนาม อินเดีย และ ไทย
อินโดนีเซีย	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค. - เม.ย.) นำเข้าข้าวปริมาณ ๖๘,๘๘๔ ตัน มูลค่า ๓๙.๓๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ ๔๔.๘๗ และ ๒๒.๖๐ ตามลำดับ โดยปากีสถานมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๐ รองลงมาได้แก่ ไทย (ร้อยละ ๒๘.๒๖) และเมียนมา (ร้อยละ ๒๐.๖๙)	ปากีสถาน ไทย และ เมียนมา
ฟิลิปปินส์	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค. - มี.ค.) นำเข้าข้าวปริมาณ ๕๖๘,๕๕๒ ตัน มูลค่า ๑๙๖.๑๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๔๖.๖๕ และ ๔๙.๖๓ ตามลำดับ โดยเวียดนามมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ ๑ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๙ รองลงมาได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ ๑๐.๗๕) และไทย (ร้อยละ ๕.๕๔)	เวียดนาม เมียนมา และ ไทย

	การนำเข้า	แหล่งนำเข้าสำคัญ
สปป.ลาว	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค.-พ.ค.) นำเข้าข้าวมูลค่า ๙.๓๗ ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยนำเข้าจากเวียดนามมากเป็นอันดับ ๑ มูลค่า ๗.๓๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๐๑ รองลงมาได้แก่ ไทย มูลค่า ๑.๕๔ แสนเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๘ และสหรัฐฯ มูลค่า ๔.๑๒ แสนเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๐	เวียดนาม ไทย สหรัฐฯ จีน เมียนมา

ที่มา: Global Trade Atlas และข้อมูลจาก สศต. ต่างๆ

(๓) สถานการณ์ส่งออกข้าวกลุ่มประเทศหลักในอาเซียนที่มีการส่งออกข้าว ได้แก่

ประเทศ	การส่งออก	ตลาดส่งออกสำคัญ
เวียดนาม	ปี ๒๕๖๓ (ม.ค. - พ.ค.) ส่งออกข้าวปริมาณรวม ๓.๐๙๑ ล้านตัน มูลค่า (FOB) ๑.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๑๒.๒ และ ๒๖.๘ ตามลำดับ โดยฟิลิปปินส์เป็นตลาดส่งออกอันดับ ๑ มูลค่า ๕๙๘.๖ ล้านเหรียญสหรัฐฯ รองลงมาได้แก่ จีน มูลค่า ๒๕๗.๔ ล้านเหรียญสหรัฐฯ และมาเลเซีย มูลค่า ๑๒๔.๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ	ฟิลิปปินส์ จีน มาเลเซีย กานา และโกตดิวัวร์
ไทย	ปี ๒๕๖๓ (ม.ค.- เม.ย.) ส่งออกข้าวปริมาณรวม ๒.๑๑ ล้านตัน มูลค่าส่งออก ๑,๓๕๖ ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๓๒.๑๕ และ ๑๕.๘๙ ตามลำดับ โดยไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวอันดับ ๒ ของโลก รองจากอินเดีย	สหรัฐอเมริกา แอฟริกาใต้ แองโกลา โมซัมบิก และญี่ปุ่น
เมียนมา	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค.- เม.ย.) ส่งออกข้าวมูลค่ารวม ๑๙๐.๘๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๓๒.๑ โดยตลาดส่งออกสำคัญได้แก่ อินโดนีเซีย โกตดิวัวร์ ฮองกง เป็นต้น ทั้งนี้ สหพันธ์ข้าวเมียนมา หรือ Myanmar Rice Federation (MRF) เปิดเผยว่า ในช่วงต้นปีงบประมาณ ๒๐๑๙-๒๐ ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๖๒ - ๑๐ ม.ค. ๖๓ เมียนมาส่งออกข้าวสารและปลายข้าวหักกว่า ๙๘๐,๐๐๐ ตัน คิดเป็นมูลค่ากว่า ๒๘๐ ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยแบ่งเป็นการส่งออกข้าวสาร (Rice) ปริมาณ ๖๘๔,๐๐๐ ตัน และปลายข้าวหัก (Broken rice) ปริมาณกว่า ๓๐๒,๐๐๐ ตัน	อินโดนีเซีย โกตดิวัวร์ ฮองกง สิงคโปร์
กัมพูชา	ในปี ๒๕๖๓ (ม.ค.- พ.ค.) ส่งออกข้าวไปยัง ๕๗ ประเทศทั่วโลก รวม ๓๕๖,๐๙๗ ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒.๓๔ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยส่งออกไปสหภาพยุโรปมากเป็นอันดับ ๑ ปริมาณ ๑๒๒,๐๑๐ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๖ รองลงมาได้แก่ จีน ปริมาณ ๑๑๙,๘๓๓ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๕ และกาบองปริมาณ ๒๐,๑๑๙ ตัน โดยส่วนใหญ่เป็นการส่งออกข้าวหอมรวมปริมาณ ๒๘๙,๒๘๗ ตัน และข้าวขาวปริมาณ ๖๒,๗๗๙ ตัน	สหภาพยุโรป จีน กาบอง

ที่มา: Global Trade Atlas และข้อมูลจาก สศต. ต่างๆ

(๔) ตารางประมาณการผลิตข้าวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ข้อมูลจาก USDA)

	๒๕๖๑/๖๒	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	▲% ๖๒/๖๓ - ๖๓/๖๔
อินโดนีเซีย	๓๔.๒๐	๓๓.๕๐	๓๔.๙๐	๔.๑๘
เวียดนาม	๒๗.๓๔	๒๗.๓๗	๒๗.๒๐	-๐.๖๒
ไทย	๒๐.๓๔	๑๘.๐๐	๒๐.๔๐	๑๓.๓๓
เมียนมา	๑๓.๒๐	๑๒.๗๐	๑๓.๑๐	๓.๑๕
ฟิลิปปินส์	๑๑.๗๓	๑๑.๔๐	๑๑.๐๐	-๓.๕๑
กัมพูชา	๕.๗๔	๕.๗๔	๕.๗๘	๐.๗๐

ที่มา: กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA) เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓/ไม่มีข้อมูลสำหรับประเทศบรูไนและ สิงคโปร์ (ไม่ผลิตข้าว) และไม่ปรากฏข้อมูลสำหรับ สปป.ลาว และมาเลเซีย

๑.๒ ตลาดและแนวโน้มการบริโภค

หน่วย: ล้านตันข้าวสาร

	๒๕๖๐/๖๑	๒๕๖๑/๖๒	๒๕๖๒/๖๓	๒๕๖๓/๖๔	▲% ๖๒/๖๓ - ๖๓/๖๔
บริโภค	๑๐๒.๓๒	๑๐๒.๖๘	๑๐๒.๐๔	๑๐๒.๘๒	๐.๗๖

ที่มา: กระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ (USDA) เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

• ในปี ๒๕๖๐/๖๑ - ๒๕๖๒/๖๓ อาเซียนมีการบริโภคข้าวภายในภูมิภาคเฉลี่ย ๑๐๒.๓๕ ล้านตันต่อปี สำหรับในปี ๒๕๖๓/๖๔ คาดว่าอาเซียนจะมีการบริโภคข้าวปริมาณ ๑๐๒.๘๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนที่มีปริมาณ ๑๐๒.๐๔ ล้านตันหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๖ เนื่องจากแนวโน้มการขยายตัวของจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น

• ข้าวถือเป็นอาหารหลักสำคัญของประชากรในภูมิภาคอาเซียนที่มีการบริโภคในลักษณะทั้งอาหารหลักที่เป็นอาหารคาวและอาหารว่างจำพวกขนมต่างๆ โดยทุกประเทศในอาเซียนมีการปลูกข้าวเป็นอุตสาหกรรม การเกษตรหลัก (ยกเว้นสิงคโปร์ที่มีพื้นที่เพาะปลูกและรัฐบาลควบคุมพื้นที่ทำการเกษตรเพียงร้อยละ ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดเพื่อเพาะปลูกผัก ผลไม้ ดอกไม้ เลี้ยงสัตว์ แต่ไม่มีการเพาะปลูกข้าว) สำหรับประเทศที่สามารถปลูกข้าวได้มากแต่ผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ยังจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ อีกทั้งประชากรในประเทศเหล่านี้มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทั้งจากการขยายตัวของประชากรในประเทศ รวมถึงแรงงานต่างถิ่น ส่งผลให้แนวโน้มการนำเข้าข้าวจะมากเพิ่มขึ้นในอนาคต

• นอกจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นแล้ว ปัจจัยสำคัญอีกประการที่ทำให้มูลค่าการนำเข้าข้าวโดยเฉพาะตลาดพรีเมียมจะเพิ่มขึ้นในอนาคต คือรายได้ต่อหัวของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น ภาวะความเป็นเมือง รวมถึงพฤติกรรมผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจต่อสุขภาพมากขึ้น ซึ่งทำให้การเจาะตลาดข้าวคุณภาพดีของไทย เช่น ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวอินทรีย์ รวมถึงข้าวสีและข้าวเพื่อสุขภาพชนิดอื่น ๆ อาทิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมนิล ข้าวหอมมะลิแดง สามารถทำการตลาดได้ง่ายขึ้น

• ในส่วนของประเทศคู่แข่งผู้ผลิตข้าว เช่น กัมพูชา ลาว เวียดนาม และเมียนมา มีแนวโน้มการส่งออกข้าวเพิ่มมากขึ้นและมีการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศค่อนข้างน้อย แม้ว่าจะมีความต้องการข้าวพรีเมียมจากต่างประเทศในกลุ่มผู้มีรายได้สูงหรือกลุ่ม Expat อยู่บ้าง

๒. โอกาส อุปสรรค และความท้าทาย

โอกาส	อุปสรรค/ความท้าทาย
คุณภาพและรสชาติของข้าวไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดอาเซียน	ราคาข้าวไทยสูงกว่าราคาข้าวที่มาจากตลาดอื่น เช่น เวียดนาม
ไทยเป็นเจ้าตลาดของข้าวในอาเซียนมาอย่างยาวนาน	การแข่งขันในตลาดข้าวอาจมีความรุนแรงมากขึ้น
ร้านอาหารไทยในอาเซียนมีจำนวนเพิ่มขึ้น	มีการใช้ชื่อของข้าวไทยในการจำหน่ายข้าวประเภทอื่น ๆ
ผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้นและมีความพึงพอใจในการเลือกซื้อข้าว	กฎระเบียบในบางประเทศค่อนข้างเข้มงวด โดยเฉพาะประเทศที่สามารถปลูกข้าวได้
ผู้บริโภคเลือกซื้อข้าวที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้น	หลายประเทศในอาเซียนเริ่มมีนโยบายพึ่งพาตนเองในเรื่องอาหาร เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย
บางประเทศมีการนำเข้าข้าวเพื่อไปใช้ในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร	ค่าเงินบาทแข็งค่าต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ทำให้ผู้ซื้อต้องซื้อข้าวในราคาที่สูงขึ้น

๓. กลยุทธ์เจาะตลาดและแผนงานผลักดัน

๓.๑ จัดกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม In-store promotion ทั้ง Online และ Offline ร่วมกับห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาร์เก็ต/โมเดิร์นเทรด/ร้านค้าต่างๆ หรือกิจกรรมงานแสดงสินค้า Thailand Week รวมถึงการเจาะตลาดเมืองรองที่มีศักยภาพและข้าวไทยยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก

๓.๒ เน้นการประชาสัมพันธ์ข้าวไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากขึ้นและสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพข้าวไทย รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ข้าวไทยชนิดอื่นๆ ที่นอกเหนือจากข้าวหอมมะลิไทยและมีราคาต่ำกว่า เช่น ข้าวขาว ข้าวหอมไทย เป็นต้น เพื่อเปิดโอกาสและเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภคหันมาซื้อข้าวไทยมากขึ้น

๓.๓ ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมโฆษณา/ประชาสัมพันธ์/รณรงค์บริโภคข้าวไทย เพื่อให้ข้าวไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้น

๓.๔ ประชาสัมพันธ์ข้าวไทยร่วมกับร้านอาหารไทยที่ได้รับตรา Thai Select และส่งเสริมให้ร้านอาหารไทยใช้ข้าวไทยสในการเสิร์ฟลูกค้าและข้าวไทยเป็นวัตถุดิบในการปรุงอาหารไทยเมนูต่างๆ

๓.๕ ขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์ในช่องทางออนไลน์และโซเชียลมีเดียต่าง ๆ รวมถึง Youtuber และรายการโทรทัศน์ที่เป็นที่นิยมในท้องถิ่น

๓.๖ ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์จากข้าวไทยต่างๆ ทั้งประเภทอาหาร (Food) และไม่ใช่อาหาร (Non-Food) เช่น ขนมขบเคี้ยว เส้นก๋วยเตี๋ยว น้ำมันรำข้าว น้ำมันข้าว เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว และเวชภัณฑ์ เป็นต้น ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวไทยและช่วยเพิ่มโอกาสช่องทางการจำหน่าย

๓.๗ ร่วมมือกับกรมการค้าต่างประเทศในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้าวไทยและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการนำเข้าข้าวในประเทศผู้นำเข้าข้าวสำคัญ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เพื่อให้มีการเจรจาซื้อข้าวจากไทย เมื่อมีความต้องการข้าวในประเทศ รวมทั้งการสร้างความร่วมมือด้านการค้าข้าว/การส่งออกข้าวกับประเทศผู้ผลิตข้าวสำคัญ เช่น เวียดนาม กัมพูชา เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและไม่ตัดราคาขายระหว่างกัน

๔. ข้อเสนอแนะ/ประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง (อาทิ GSP FTAs การเมือง การเลือกตั้ง ภัยพิบัติ ฯลฯ)

๔.๑ ไทยจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภาพในการผลิตข้าวในประเทศ โดยการพัฒนาระบบชลประทาน โครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการเพาะปลูกข้าว เพื่อให้มีต้นทุนต่ำลงและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคได้

๔.๒ การนำเข้าข้าวในสิงคโปร์ถูกควบคุมโดยกฎหมาย Price Control (Rice) ๑๙๙๐ และ Price Control Act (Chapter ๒๔๔) ซึ่งออกโดย Ministry of Trade and Industry โดยผู้นำเข้าข้าวในสิงคโปร์จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในสิงคโปร์เท่านั้น และผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องการเก็บสต็อกข้าวในสิงคโปร์ Rice Stockpile Scheme (RSS) ภายใต้กฎหมาย Price Control (Rice) ๑๙๙๐

๔.๓ ปัจจุบันรัฐบาลมาเลเซียให้สิทธิแก่ BERNAS เป็นผู้นำเข้าข้าวจากต่างประเทศแต่เพียงผู้เดียวและการนำเข้าข้าวต้องดำเนินการผ่านทางเรือเท่านั้น โดยกำหนดจุดนำเข้าทางเรือ ๑๑ แห่ง

๔.๔ อินโดนีเซียกำหนดระเบียบกระทรวงการค้า ให้การนำเข้าข้าวขาวเพื่อการทั่วไป ดำเนินการโดย BULOG หรือ National Logistic Supply Organization ของอินโดนีเซียเท่านั้น ภายหลังจากได้รับคำรับรองการนำเข้า (Import Recommendation) จากกระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย ส่วนข้าวหักเพื่อนำมาใช้ในอุตสาหกรรมอาหาร สามารถนำเข้าโดยผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเข้าประเภท API-P (เป็นการนำเข้าเพื่อผลิตสินค้า) เท่านั้น

๔.๕ ฟิลิปปินส์มีการออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill Rice ซึ่งเป็นกฎหมายที่จะออกมาเพื่อทดแทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR) ซึ่งกฎหมายดังกล่าว คาดว่า จะทำให้อัตราเงินเพื่อลดต่ำลง ทั้งนี้ ได้กำหนดให้ข้าวที่นำเข้าจากกลุ่มประเทศในอาเซียน ต้องเสียภาษีนำเข้า ร้อยละ ๓๕ ส่วนข้าวที่นำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ต้องเสียภาษีร้อยละ ๕๐

๔.๖ รัฐบาลเมียนมาได้ออกประกาศอนุญาตให้ต่างชาติสามารถดำเนินธุรกิจส่งออกสินค้าข้าวและสินค้าโภคภัณฑ์ได้ เพื่อกระตุ้นภาคการส่งออกและการผลิตสินค้าดังกล่าว ดังนั้น เมียนมาอาจก้าวขึ้นมาเป็นคู่แข่งสำคัญของไทยในการส่งออกสินค้าข้าว เนื่องจากเป็นสินค้าเป้าหมายที่รัฐบาลเมียนมาให้การส่งเสริมอย่างเต็มที่ นอกจากนี้เมียนมาเริ่มหันมามุ่งเน้นการพัฒนาพันธุ์ข้าวให้มีคุณภาพมากขึ้น

๔.๗ ประเทศผู้ผลิตข้าวสำคัญในภูมิภาค เช่น เวียดนามและกัมพูชา มีแนวโน้มในการส่งเสริมการตลาดข้าว และการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการแข่งขันรุนแรงมากขึ้น โดยข้าวไทยมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศคู่แข่งดังกล่าวมากขึ้นในอนาคต

๔.๘ ภายหลังจากความตกลงเขตการค้าเสรี เวียดนาม – สหภาพยุโรป หรือ EVFTA มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จะทำให้เวียดนามมีความได้เปรียบในการส่งออกข้าวไปยังตลาดสหภาพยุโรปมากขึ้น และภายใต้ความตกลงดังกล่าว สหภาพยุโรปให้โควตาภาษีการส่งออกข้าวในอัตราร้อยละ ๐ แก่ข้าวเวียดนาม สำหรับข้าวขาว ปริมาณ ๓๐,๐๐๐ ตัน ข้าวเปลือก ปริมาณ ๒๐,๐๐๐ ตัน (เทียบเท่าข้าวสาร ๑๓,๘๐๐ ตัน) และข้าวหอม (fragrant rice) ปริมาณ ๓๐,๐๐๐ ตัน สำหรับข้าวหัก (Broken Rice) อัตราร้อยละจะลดลงร้อยละ ๕๐ ทั้งนี้ ที่ความตกลงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ และทยอยลดลงภายใน ๕ ปี ซึ่งจะทำให้ไทยมีความเสี่ยงที่สูญเสียส่วนแบ่งตลาดข้าวในสหภาพยุโรปบางส่วนให้แก่เวียดนาม

๕. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙

- **มาเลเซีย** หลังจากที่รัฐบาลเวียดนามได้ระงับการส่งออกข้าวในช่วงต้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ โดยจะไม่มีการลงนามในสัญญาขายข้าวฉบับใหม่ไปจนถึงช่วงสิ้นเดือนมีนาคม เพื่อให้แน่ใจว่าเวียดนามจะมีข้าวเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ รัฐบาลมาเลเซียได้ออกมาแถลงสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนว่ามาเลเซียมีสต็อกข้าวเพียงพอสำหรับการบริโภคในระยะเวลา ๒ เดือนครึ่ง จากสต็อกข้าวที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๕๐๐,๐๐๐ ตัน ในขณะที่ความต้องการบริโภคภายในประเทศอยู่ที่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน ทั้งนี้ BERNAS ผู้นำเข้าข้าวรายเดียวของมาเลเซียได้ทำสัญญาซื้อข้าวจากเวียดนามไว้จนถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ แล้วแม้ว่าข้าวจะมีราคาสูงและในขั้นต่อไปมาเลเซียอาจจะพิจารณาซื้อข้าวจากประเทศอื่น อาทิ ปากีสถาน อินเดีย เมียนมา และไทย

- **ฟิลิปปินส์** เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้จัดประชุมการนำเข้าข้าวแบบ G to G ปริมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน ผ่านระบบ Teleconference (zoom) โดยมีประเทศเข้าร่วมเสนอขาย ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา เวียดนาม ไทย และอินเดีย โดยกรมการค้าต่างประเทศในฐานะผู้แทนหน่วยงานรัฐบาลไทยเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ หน่วยงาน PITC ได้แจ้งผลการประเมินการเสนอราคาขายต่อประเทศผู้เข้าร่วมการประชุม (Bid Ranking of Qualified Bids) ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์ ออกมาระบุว่าหน่วยงาน PITC จะยุติการดำเนินการนำเข้าข้าวแบบ G to G เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวดังกล่าวหลังจากที่ รัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทำให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ปริมาณสต็อกข้าวในประเทศได้นอกจากนี้ เห็นว่าการนำเข้าข้าวโดยผู้ค้าเอกชนตามปกติ จะทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเงินภาษีนำเข้าข้าวจะถูกใช้เพื่อกองทุน RCEF ในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวในประเทศ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานข่าวก่อนหน้านี้ หน่วยงาน PITC ประสบปัญหาในการขอรับเงินงบประมาณในการจัดซื้อข้าวดังกล่าวจากกระทรวงงบประมาณและการจัดการ (Department of Budget and Management: DBM)

- **สิงคโปร์** เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓ รัฐบาลสิงคโปร์ได้มีการหารือและขอความร่วมมือจากซูเปอร์มาร์เก็ตรายใหญ่ของสิงคโปร์สามราย ได้แก่ NTUC FairPrice , Sheng Siong และบริษัท Dairy Farm International ให้เพิ่มปริมาณการนำเข้าข้าวจากประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ เช่น ไทย เวียดนาม อินเดีย เมียนมา และจากประเทศผู้ส่งออกรายเล็กอื่นๆ โดยขณะนี้ NTUC FairPrice นำเข้าข้าวจากไทยปริมาณ ๗,๐๐๐ - ๘,๐๐๐ ตันต่อสัปดาห์ ในขณะที่ Sheng Siong นำเข้าข้าวปริมาณ ๕,๐๐๐ ตันต่อสัปดาห์ (นำเข้ามากขึ้น ๕๐% เมื่อเทียบกับช่วงสถานการณ์ปกติ) ทั้งนี้ ในช่วงเวลานี้ ซูเปอร์มาร์เก็ตทั้งสามรายได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องการเก็บสต็อกข้าว Rice Stockpile Scheme (RSS) และข้าวที่รัฐบาลได้ขอให้นำเข้าเพิ่มเติมจะถูกนำไปเก็บที่ในสถานที่ที่รัฐบาลจัดไว้ให้และรัฐบาลจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านสถานที่ สำหรับผู้นำเข้าข้าวรายอื่นๆ ที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการนี้ จะต้องปฏิบัติตามรูปแบบ ภายใต้ข้อกำหนด Rice Stockpile Scheme (RSS) ตามปกติ

- **เวียดนาม**

ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙ ได้คลี่คลายลง เวียดนามได้อนุญาตให้มีการส่งออกข้าวได้ตามปกติ ส่งผลให้สถานการณ์การแข่งขันในตลาดข้าวโลกมีความรุนแรงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม USDA คาดการณ์ว่า ปริมาณการผลิตข้าวโลกในปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๔๙๓.๘ ล้านตัน ลดลงร้อยละ ๐.๕ จากปีก่อน ในขณะที่ความต้องการบริโภคข้าวอยู่ที่ ๔๙๐.๒ ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๙ โดยในปีนี้ ประเทศผู้นำเข้าข้าวหลายประเทศยังมีความต้องการนำเข้าข้าว อาทิ **ฟิลิปปินส์** มีความต้องการนำเข้าข้าวประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ตัน มีการประมูลซื้อไปแล้ว ๑๐๕,๐๐๐ ตัน เพื่อรองรับความต้องการข้าวในช่วงไตรมาสที่ ๓ **บังกลาเทศ** ต้องการนำเข้าข้าว ๒๐๐,๐๐๐ ตัน เพื่อเตรียมการรองรับการช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดสาธารณภัย **จีน** ถึงแม้ว่าจะมีการสำรองอาหารประเภท ข้าว

ข้าวโพด ข้าวสาลี ร้อยละ ๙๕ ตามนโยบาย Food self – sufficiency แต่จีนยังอนุญาตให้มีการนำเข้าภายใต้โควตาภาษีได้ นอกจากนี้ ยังมีความต้องการจากอินโดนีเซีย และไต้หวัน เป็นต้น ซึ่งความต้องการนำเข้างกล่าว เป็นโอกาสสำหรับผู้ส่งออกข้าวไทย ประกอบกับในช่วงประมาณ ๑ เดือนที่ผ่านมา ภายหลังจากเวียดนามอนุญาตให้ส่งออกได้ปกติ ราคาข้าวไทยได้ปรับตัวลดลงตามปริมาณซัพพลายข้าวในตลาดโลก ทำให้ข้าวไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น

- **อินโดนีเซีย** รัฐบาลอินโดนีเซียยืนยันความมั่นใจว่าผลผลิตข้าวในประเทศจะมีปริมาณเพียงพอ สำหรับความต้องการข้าวในช่วงเดือนเทศกาล Idul Friti และช่วงสถานการณ์ COVID-๑๙ อินโดนีเซียจึงจะยังไม่ นำเข้าข้าว

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นทั้งคู่แข่งและคู่ค้าของตลาดข้าวไทย และยังเป็นตลาดที่มีศักยภาพ เนื่องจากจำนวนประชากรที่มีมากถึงกว่า ๖๐๐ ล้านคน และผู้บริโภคมีกำลังซื้อสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้าวพรีเมียมในตลาดสิงคโปร์ ซึ่งประชากรมีกำลังซื้อสูง หรือในประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ซึ่งมีกลุ่มผู้มีรายได้สูง โดยข้าวและอาหารไทยถือเป็นอาหารระดับพรีเมียมและสามารถผลักดันการจำหน่ายข้าวในกลุ่มร้านอาหารไทย โรงแรมหรือซูเปอร์มาร์เก็ตระดับพรีเมียมได้ หรืออาจพิจารณาเจาะตลาดข้าวประเภทอื่น ๆ นอกจากข้าวหอมมะลิไทย เนื่องจากไทยมีข้าวหลายสายพันธุ์ที่สามารถตอบโจทย์ผู้บริโภคได้อย่างหลากหลาย

อย่างไรก็ดี หลายประเทศในภูมิภาค เช่น เวียดนาม เมียนมา กัมพูชา มีแนวโน้มที่จะปลูกข้าวสำหรับการส่งออกเพิ่มมากขึ้น และอาจเป็นคู่แข่งของไทยในอนาคต ไทยจึงจำเป็นต้องวางตำแหน่งทางการตลาดของข้าวไทย และข้าวหอมมะลิไทยให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ และนำเสนอข้าวคุณภาพดีและข้าวเพื่อสุขภาพชนิดใหม่ๆ รวมทั้งข้าวอินทรีย์ เพื่อเจาะตลาดกลุ่มผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจกับสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ผู้บริโภคมองเห็นความแตกต่างระหว่างข้าวไทยกับข้าวจากประเทศอื่นๆ การสร้างอัตลักษณ์ของข้าวไทยในตลาดอาเซียน จึงถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก โดยกรมฯ ควรร่วมมือกับกรมการค้าต่างประเทศ ดำเนินการพัฒนาและจัดกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา/
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงสิงคโปร์
มิถุนายน ๒๕๖๓